

31997L0009

L 84/22

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

1997 3 26

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 97/9/EB**1997 m. kovo 3 d.****dėl investuotojų kompensavimo sistemų**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

investuotojams, jeigu kartais investicinė įmonė negalėtų įvykdyti įsipareigojimų savo investuojantiems klientams;

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 57 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,atsižvelgdami į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,atsižvelgdami į Europos pinigų instituto nuomonę ⁽³⁾,laikydami Sutarties 189b straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽⁴⁾ ir atsižvelgdami į 1996 m. gruodžio 18 d. Taikinimo komiteto patvirtintą bendrą tekstą,(1) kadangi 1993 m. gegužės 10 d. Taryba priėmė Direktyvą 93/22/EEB dėl investicinių paslaugų vertybinių popierių srityje ⁽⁵⁾; kadangi ta direktyva yra svarbiausia priemonė, siekiant sukurti vidaus rinką investicinėms įmonėms;

(2) kadangi Direktyvoje 93/22/EEB išdėstytos riziką ribojančios priežiūros taisyklės, kurių investicinės įmonės privalo nuolatos laikytis, įskaitant taisykles, kurių tikslas — apsaugoti, kiek įmanoma, investuotojų teises dėl jiems priklausantių pinigų ar finansinių priemonių;

(3) kadangi vis dėlto jokia priežiūros sistema negali visiškai užtikrinti apsaugos, ypač sukčiavimo atvejais;

(4) kadangi investuotojų apsauga ir pasitikėjimo finansų sistema palaikymas — svarbūs vidaus rinkos užbaigtumo ir netrikdomo funkcionavimo šioje srityje aspektai; kadangi dėl to yra svarbu, kad kiekvienoje valstybėje narėje būtų investuotojų kompensavimo sistema, garantuojanti suderintą apsaugos minimumą, bent jau smulkiesiems

(5) kadangi dėl tos priežasties smulkieji investuotojai gali pirkti investicines paslaugas iš Bendrijos investicinių įmonių filialų arba užsienyje teikiamas paslaugas taip pat pasitikėdami kaip ir iš savo šalies investicinių įmonių, žinodami, kad jeigu investicinė įmonė negalės įvykdyti įsipareigojimų savo investuojantiems klientams, jie galės gauti Bendrijos mastu suderintą apsaugos minimumą;

(6) kadangi, jeigu tai nėra nesuderinta, priimančioji valstybė narė galėtų laikytis nuomonės, kad investuotojų apsaugos sumetimais tikslinga reikalauti, kad Bendrijos investicinė įmonė, teikianti paslaugas per filialus ar besinaudojanti laisve teikti paslaugas ir savo buveinės valstybėje narėje nepriklausanti jokiai investuotojų kompensavimo sistemai arba priklausanti sistemai, kuri, priimančiosios valstybės narės nuomone, nesuteikia lygiavertės apsaugos, priklausytų priimančiosios valstybės narės kompensavimo sistemai; kadangi toks reikalavimas gali pažeisti vidaus rinkos funkcionavimą;

(7) kadangi, nors šiuo metu daugumoje valstybių narių jau yra investuotojų kompensavimo sistemos, tačiau apskritai jų taikymo sritis neapima visų investicinių įmonių, turinčių vieną leidimą, nustatytą Direktyva 93/22/EEB;

(8) kadangi dėl to turėtų būti pareikalauta, kad kiekviena valstybė narė turėtų investuotojų kompensavimo sistemą ar sistemas, kurioms priklausytų kiekviena tokia įmonė; kadangi kiekviena sistema turi apimti investicinės įmonės dėl investuotojų investicinės veiklos turimas pinigines lėšas ir vertybinius popierius, kurių tais atvejais, kai investicinė įmonė nesugeba įvykdyti savo įsipareigojimų investuojančiam klientui, įmonė negali grąžinti investuotojui; kadangi tai visiškai netaikoma kiekvienoje valstybėje narėje galiojančioms taisyklėms ir tvarkai, priimant sprendimus investicinės įmonės nemokumo arba likvidavimo atveju;

⁽¹⁾ OL C 321, 1993 11 27, p. 15 ir OL C 382, 1994 12 31, p. 27.⁽²⁾ OL C 127, 1994 5 7, p. 1.⁽³⁾ Nuomonė, pareikšta 1995 m. liepos 28 d.⁽⁴⁾ 1994 m. balandžio 19 d. Europos Parlamento nuomonė (OL C 128, 1994 5 9, p. 85), 1995 m. spalio 23 d. Tarybos bendroji pozicija (OL C 320, 1995 11 30, p. 9) ir 1996 m. kovo 12 d. Europos Parlamento sprendimas (OL C 96, 1996 4 1, p. 28). 1997 m. vasario 17 d. Tarybos sprendimas ir 1997 m. vasario 19 d. Europos Parlamento sprendimas (OL C 85, 1997 3 17).⁽⁵⁾ OL L 141, 1993 6 11, p. 27.

(9) kadangi investicinės įmonės apibrėžimas apima ir kredito įstaigas, kurioms išduotas leidimas teikti investicines paslaugas; kadangi turi būti reikalaujama, kad kiekviena tokia kredito įstaiga irgi priklausytų investuotojų kompensavimo sistemai jų investiciniam verslui apsaugoti; tačiau kadangi neturėtų būti reikalaujama, kad tokia kredito

įstaiga priklausytų dviem skirtingoms sistemoms, jeigu viena iš jų atitinka ir šios direktyvos, ir 1994 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/19/EB dėl indėlių garantijų sistemų ⁽¹⁾ reikalavimus; kadangi tais atvejais, kai investicinė įmonė yra ir kredito įstaiga, gali būti sunku atskirti indėlius, kuriuos apima Direktyva 94/19/EB, ir pinigus, laikomus dėl investicinės veiklos; kadangi valstybėms narėms turi būti suteikta galimybė pačioms spręsti, kokią direktyvą taikyti tokiems reikalavimams;

(10) kadangi Direktyva 94/19/EB leidžia valstybėms narėms atleisti kredito įstaigą nuo prievolės priklausyti indėlių garantijų sistemai, jeigu kredito įstaiga priklauso sistemai, apsaugančiai pačią kredito įstaigą, ypač užtikrinančiai jos mokumą; kadangi kredito įstaigai, priklausančiai tokiai sistemai, kartu esant ir investicine įmone, valstybei narei, esant tam tikroms sąlygoms, turėtų būti leidžiama atleisti tokią kredito įstaigą nuo prievolės priklausyti investuotojų kompensavimo sistemai;

(11) kadangi suderintas 20 000 ekiu kiekvienam investuotojui kompensacijos minimumas turėtų būti pakankamas smulkiųjų investuotojų interesams apsaugoti, jeigu investicinė įmonė negalėtų įvykdyti išpareigojimų savo investuojantiems klientams; kadangi dėl tos priežasties, atrodo, būtų tikslinga nustatyti suderintą 20 000 ekiu dydžio kompensacijos minimumą; kadangi, kaip ir Direktyvoje 94/19/EB, gali prireikti ribojamųjų pereinamojo laikotarpio nuostatų, kad kompensavimo sistemos galėtų atitikti tą dydį, nes jis vienodai taikomas ir valstybėms narėms, kuriose šios direktyvos priėmimo metu nėra nė vienos tokios sistemos;

(12) kadangi toks pats dydis nustatytas Direktyvoje 94/19/EB;

(13) kadangi, siekiant paskatinti investuotojus rūpestingai pasirinkti investicinę įmonę, tikslinga leisti valstybėms narėms reikalauti, kad galimų nuostolių dalį prisiimtų ir investuotojai; tačiau kadangi investuotojui turi būti kompensuota bent 90 % bet kokio nuostolio sumos, jeigu išmokama kompensacija yra mažesnė nei nustatytas Bendrijos minimumas;

(14) kadangi kai kurių valstybių narių sistemos kompensuoja didesnę sumą nei pagal šią direktyvą suderintas

minimumas; kadangi nebūtų tikslinga reikalauti, kad šiuo atžvilgiu jos keistų tas sistemas;

(15) kadangi paliekant Bendrijoje sistemas, kurios toje pačioje teritorijoje investuotojams suteikia didesnes kompensacijas negu suderintas minimumas, gali susidaryti kompensavimo dydžio netolygumų bei nevienodos konkurencijos sąlygos tarp šalies investicinių įmonių ir kitų valstybių narių įmonių filialų; kadangi, siekiant pašalinti šias nemalonausias pasekmes, reikėtų leisti, kad filialai dalyvautų juos priimančiosios šalies sistemose, kad jie galėtų savo investuotojams suteikti tokias pačias garantijas, kokios suteikiamos pagal juos priimančios šalies kompensavimo sistemas; kadangi tikslinga, kad savo ataskaitoje apie šios direktyvos taikymą Komisija nurodytų, kokių mastu filialai pasinaudojo tokia galimybe ir su kokiais sunkumais jie arba investuotojų kompensavimo sistemos susidūrė, įgyvendinant šias nuostatas; kadangi tuo neatmetama galimybė buveinės valstybės narės sistemoms pačioms teikti tokią papildomą kompensavimą pagal nustatytas tokių sistemų sąlygas;

(16) kadangi rinką gali sutrikdyti kitoje valstybėje narėje įsteigtų investicinių įmonių filialai, siūlantys didesnes kompensacijas nei tos, kurias suteikia investicinės įmonės, gavę leidimą veiklai priimančiojoje valstybėje narėje; kadangi kompensavimo sistemų siūlomų garantijų dydis ir apimtis neturėtų tapti konkurencijos įrankiu; kadangi dėl šios priežasties bent jau pradiniu laikotarpiu būtina nustatyti, kad pagal buveinės valstybės narės sistemą kitoje valstybėje narėje esančių filialų investuotojams teikiamų garantijų dydis ir apimtis neviršytų priimančiosios valstybės narės atitinkamos sistemos teikiamų garantijų maksimalaus dydžio ir apimties; kadangi galimi rinkos trikdymai turėtų būti nedelsiant išnagrinėti, remiantis įgyta patirtimi ir atsižvelgiant į finansų sektoriaus plėtrą;

(17) kadangi jeigu, valstybės narės nuomone, tam tikroms investicijų kategorijoms arba investuotojams, kurie privalo būti aiškiai įvardyti, nebūtina speciali apsauga, tai ta valstybė turi turėti galimybę jiems netaikyti investuotojų kompensavimo sistemų teikiamų garantijų;

(18) kadangi kai kuriose valstybėse narėse investuotojų kompensavimo sistemos yra pavaldžios profesinėms organizacijoms; kadangi kitose valstybėse narėse sistemos yra įsteigtos ir reglamentuojamos įstatymais; kadangi tokia jų statuso įvairovė kelia tik privalomos narystės ir šalinimo iš

⁽¹⁾ OL L 135, 1994 5 31, p. 5.

sistemų problemų; kadangi todėl būtina imtis priemonių šiuo atžvilgiu apriboti sistemų įgaliojimus;

(19) kadangi investuotojui kompensacija turi būti išmokama nedelsiant, kai tik nustatomas jo reikalavimo pagrįstumas; kadangi pačiai kompensavimo sistemai turi būti suteikta teisė nustatyti tinkamą laikotarpį reikalavimams pateikti; kadangi tai, kad šis laikotarpis pasibaigė, negali būti panaudota prieš investuotoją, kuris dėl pateisinamų priežasčių negalėjo laiku pareikšti savo reikalavimų;

(20) kadangi investuotojų informavimas apie kompensavimo priemones — svarbiausias investuotojų apsaugos elementas; kadangi Direktyvos 93/22/EEB 12 straipsniu nustatyta, kad investicinės įmonės, prieš užmegzdamos verslo santykius su investuotojais, privalo juos informuoti apie galimą kompensavimo sistemos taikymą; kadangi dėl to šia direktyva turėtų būti nustatytos taisyklės dėl potencialių investuotojų informavimo apie kompensavimo sistemas, apsaugančias jų investicijas;

(21) kadangi nekontroliuojama reklama, nurodant kompensavimo sistemos kompensuojamą sumą ir apimtį, galėtų neigiamai paveikti finansų sistemos stabilumą arba investuotojų pasitikėjimą; kadangi dėl šios priežasties valstybės narės turėtų nustatyti taisykles, apribojančias tokių nuorodų panaudojimą;

(22) kadangi iš esmės ši direktyva reikalauja, kad kiekviena investicinė įmonė dalyvautų kokioje nors investuotojų kompensavimo sistemoje; kadangi direktyvos, reglamentuojančios investicinių įmonių, kurių pagrindinė būstinė yra ne valstybėje narėje, filialų steigimą, o ypač Direktyva 93/22/EEB, leidžia valstybėms narėms pačioms spręsti, ar išduoti ir kokiomis sąlygomis išduoti leidimus tokių investicinių įmonių filialų veiklai savo teritorijoje; kadangi tokiems filialams nesuteikiama laisvė teikti paslaugas pagal Steigimo sutarties 59 straipsnio antrą dalį, be to, nesuteikiama teisė laisvai steigti kitose valstybėse narėse nei ta, kurioje jie įsteigti; kadangi valstybė narė, leidžianti steigti tokius filialus, turi nuspręsti, kaip taikyti šios direktyvos principus šiems filialams, atsižvelgiant į Direktyvos 93/22/EEB 5 straipsnį ir į būtinumą apsaugoti investuotojus bei palaikyti finansų sistemos vientisumą; kadangi labai svarbu, kad tokių filialų investuotojai gerai žinotų jiems taikomas kompensavimo priemones;

(23) kadangi šia direktyva nebūtina suderinti, kokiais būdais turi būti finansuojamos investuotojų kompensavimo sistemos, nes, viena vertus, tokių sistemų finansavimo išlaidas

iš esmės privalo padengti pačios investicinės įmonės, o kita vertus, šių sistemų finansinis pajėgumas turi būti proporcingas jų išipareigojimams; kadangi tai neturi kelti pavojaus atitinkamos valstybės narės finansų sistemos stabilumui;

(24) kadangi ši direktyva nenumato valstybės narės ar jos kompetentingų institucijų atsakomybės investuotojų atžvilgiu, jeigu jos yra užtikrinusios vienos ar daugiau sistemų, garantuojančių kompensacijų mokėjimą investuotojams arba investuotojų apsaugos pagal šią direktyvą įdiegimą ir oficialų pripažinimą;

(25) kadangi galiausiai, baigiant kurti vidaus rinką investicinėms įmonėms, reikalinga minimaliai suderinti investuotojų kompensavimo taisykles, nes tai leistų padidinti investuotojų pasitikėjimą, sudarant sandorius su šiomis įmonėmis, ypač su įmonėmis iš kitų valstybių narių, ir išvengti sunkumų, kurie galėtų kilti, jei priimančioji valstybė narė taikytų nacionalines investuotojų apsaugos taisykles, nesusuderintas Bendrijos mastu; kadangi, atsižvelgiant į tai, kad apskritai nėra investuotojų kompensavimo taisyklių, atitinkančių Direktyvos 93/22/EEB taikymo sritį, pageidaujamas tikslas gali būti pasiektas tik priimant privalomą Europos Bendrijos direktyvą; kadangi šia direktyva nustatomas tik būtinas suderinimo minimumas ir valstybėms narėms suteikiama galimybė nustatyti didesnio dydžio garantijas, jei jos to pageidauja, be to, joms suteikiama būtina veiksmų laisvė organizuojant ir finansuojant investuotojų kompensavimo sistemas,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Šioje direktyvoje:

1. „investicinė įmonė“ — tai Direktyvos 93/22/EEB 1 straipsnio 2 dalyje apibrėžta įmonė, kuriai:

— išduotas leidimas veiklai pagal Direktyvos 93/22/EEB 3 straipsnį

arba

- išduotas leidimas veikti kaip kredito įstaigai pagal Tarybos direktyvą 77/780/EEB ⁽¹⁾ ir Direktyvą 89/646/EEB ⁽²⁾, suteikiantis teisę teikti vieną ar daugiau investicinių paslaugų, nurodytų Direktyvos 93/22/EEB priedo A skirsnyje;
2. „investicinė veikla“ — tai bet kokia investavimo paslauga, apibrėžta Direktyvos 93/22/EEB 1 straipsnio 1 dalyje, ir paslaugos, nurodytos tos direktyvos priedo C skirsnio 1 punkte;
3. „finansinės priemonės“ — tai Direktyvos 93/22/EEB priedo B skirsnyje išvardytos priemonės;
4. „investuotojas“ — tai asmuo, patikėjęs pinigus ar finansines priemones investicinei įmonei ryšium su investicine veikla;
5. „filialas“ — tai verslo vykdymo vieta, kuri sudaro investicinės įmonės dalį, neturinčią juridinio asmens teisių ir teikiančią investicines paslaugas, kurioms teikti investicinė įmonė turi leidimą; visos verslo vykdymo vietos, kurias įsteigė toje pačioje valstybėje narėje investicinė įmonė, turinti pagrindinę buveinę kitoje valstybėje narėje, yra laikomos vienu filialu;
6. „bendra investicija“ — tai investicija, padaryta dviejų ar daugiau asmenų sąskaita arba į kurią du ar daugiau asmenų turi teises, kurios gali būti įgyvendintos, pasirašant mažiausiai vienam iš šių asmenų;
7. „kompetentingos institucijos“ — tai valdžios institucijos, apibrėžtos Direktyvos 93/22/EEB 22 straipsnyje; šiomis valdžios institucijomis pagal aplinkybes gali būti laikomos valdžios institucijos, apibrėžtos 1992 m. balandžio 6 d. Tarybos direktyvos 92/30/EEB dėl kredito įstaigų konsoliduotos priežiūros ⁽³⁾ 1 straipsnyje.

2 straipsnis

1. Kiekviena valstybė narė turi užtikrinti, kad jos teritorijoje būtų įdiegta ir oficialiai pripažinta bent viena investuotojų

⁽¹⁾ 1977 m. gruodžio 12 d. Pirmoji Tarybos direktyva 77/780/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su kredito įstaigų veiklos pradėjimu ir vykdymu, derinimo (OL L 322, 1977 12 17, p. 30). Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 89/646/EEB (OL L 386, 1989 12 30, p. 1).

⁽²⁾ 1989 m. gruodžio 15 d. Antroji Tarybos direktyva 89/646/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su kredito įstaigų veiklos pradėjimu ir vykdymu, derinimo, iš dalies keičianti Direktyvą 77/780/EEB (OL L 386, 1989 12 30, p. 1). Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 92/30/EEB (OL L 110, 1992 4 28, p. 52).

⁽³⁾ OL L 110, 1992 4 28, p. 52.

kompensavimo sistema. Nė viena investicinė įmonė, kuriai valstybėje narėje išduotas leidimas veiklai, neturi teisės vykdyti investicinės veiklos, jei ji nepriklauso tokiai sistemai, išskyrus atvejus, numatytus kitoje pastraipoje ir 5 straipsnio 3 dalyje.

Tačiau valstybė narė gali atleisti kredito įstaigą, kuriai taikytina ši direktyva, nuo prievolės priklausyti investuotojų kompensavimo sistemai, jei ši kredito įstaiga pagal Direktyvos 94/19/EB 3 straipsnio 1 dalį jau atleista nuo prievolės priklausyti indėlių garantijų sistemai su sąlyga, kad indėlininkams suteikta apsauga bei jų informavimas tokiais pat sąlygomis taikomas ir investuotojams ir tuo būdu investuotojams suteikiama apsauga yra bent jau lygiavertė tai, kurią garantuoja investuotojų kompensavimo sistema.

Valstybė narė, kuri naudojasi šia atleidimo galimybe, informuoja apie tai Komisiją; ji smulkiai apibūdina Komisijai šios apsaugos sistemos ypatybes ir nurodo joje dalyvaujančias kredito įstaigas, kurioms taikoma ši direktyva, be to, praneša apie vėlesnius jau pateiktos informacijos pasikeitimus. Apie tai Komisija informuoja Tarybą.

2. Sistema suteikia investuotojams kompensaciją pagal 4 straipsnį, jeigu:

— kompetentingos institucijos nustato, kad, jų nuomone, investicinė įmonė dėl tiesiogiai su jos finansine padėtimi susijusių priežasčių dabar nepajėgi įvykdyti savo įsipareigojimų, kylančių iš investuotojų reikalavimų, ir paskutiniu metu nematyti, kad šie įsipareigojimai bus įvykdyti vėliau,

arba

— dėl tiesiogiai su investicinės įmonės finansine padėtimi susijusių priežasčių teismas priėmė sprendimą, dėl kurio stabdoma investuotojų galimybė kelti jai savo reikalavimus,

atsižvelgiant į tai, kuri iš šių sąlygų yra ankstesnė.

Kompensacija turi būti mokama pagal tuos reikalavimus, kurie kilo dėl investicinės įmonės nepajėgumo:

— grąžinti pinigus, priklausančius investuotojams ir laikomus jų vardu ryšium su investicine veikla,

arba

— grąžinti investuotojams jiems priklausančias finansines priemones, kurios laikomos, tvarkomos ar valdomos investuotojų vardu ryšium su investicine veikla,

remiantis taikytiniais teisiniais reikalavimais ir sutarčių sąlygomis.

3. Bet koks reikalavimas pagal šio straipsnio 2 dalį kredito įstaiagai, kuriai valstybėje narėje taikoma ši direktyva ir Direktyva 94/19/EB, nukreipiamas į vieną iš šiose direktyvose numatytų sistemų, kurią valstybė narė laikys tinkama. Joks reikalavimas dėl kompensacijos pagal šias abi direktyvas negali būti tenkinamas daugiau nei vieną kartą.

4. Investuotojų reikalaujama suma turi būti apskaičiuojama pagal teises ir sutarties sąlygas (ypač susijusias su įskaitymais ir priešieškiniams), taikomas šio straipsnio 2 dalyje nurodyto nutarimo ar sprendimo priėmimo dieną, nustatant pinigų sumą arba investuotojui priklausančių finansinių priemonių, kurių investicinė įmonė yra nepajėgi sumokėti ar grąžinti, vertę, atsižvelgiant, kai įmanoma, į rinkos vertę.

3 straipsnis

Reikalavimams, kylantiems iš sandorių, dėl kurių buvo iškeltos baudžiamosios bylos dėl pinigų plovimo, kaip apibrėžta 1991 m. birželio 10 d. Tarybos direktyvos 91/308/EEB dėl finansinės sistemos panaudojimo pinigų plovimui prevencijos ⁽¹⁾ 1 straipsnyje, jokios kompensacijos pagal investuotojų kompensavimo sistemas netaikomos.

4 straipsnis

1. Valstybės narės užtikrina, kad kompensavimo sistemos numatytų ne mažesnę kaip 20 000 ekiu kompensaciją kiekvienam investuotojui pagal reikalavimus, nurodytus 2 straipsnio 2 dalyje.

Iki 1999 m. gruodžio 31 d. valstybės narės, kuriose šios direktyvos priėmimo metu kompensacija yra mažesnė nei 20 000 ekiu, gali ir toliau taikyti mažesnę kompensaciją su sąlyga, kad ji bus ne mažesnė nei 15 000 ekiu. Šią galimybę turi ir valstybės narės, kurioms pagal Direktyvos 94/19/EB 7 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą taikomos pereinamojo laikotarpio priemonės.

2. Valstybė narė gali nustatyti, kad kai kuriems investuotojams nebūtų taikoma kompensacija pagal kompensavimo sistemas arba jiems būtų nustatyta mažesnė kompensuojama suma. Šios išimties išvardytos I priede.

3. Šis straipsnis netrukdo naudoti ar priimti tvarką, suteikiančią investuotojams didesnes arba palankesnes garantijas.

4. Valstybė narė gali apriboti kompensacijas, numatytas šio straipsnio 1 ar 3 dalyse, nustatydama tam tikrą procentą nuo investuotojų reikalavimų sumos. Tačiau tas procentas turi būti ne

mažesnis nei 90 % nuo reikalavimų sumos, jei pagal kompensavimo sistemą išmokama suma nėra didesnė nei 20 000 ekiu

5 straipsnis

1. Jei investicinė įmonė, pagal 2 straipsnio 1 dalį turinti priklausyti investuotojų kompensavimo sistemai, nevykdo savo įsipareigojimų, taikomų kompensavimo sistemos nariams, apie tai informuojamos kompetentingos institucijos, išdavusios leidimą veiklai, kurios, veikdamos kartu su kompensavimo sistema, imasi visų būtinų priemonių, įskaitant ir sankcijų taikymą, kad užtikrintų, kad investicinė įmonė vykdytų savo įsipareigojimus.

2. Jei nepaisant šių priemonių investicinė įmonė nesilaiko savo įsipareigojimų, sistema gali, kai nacionaliniai įstatymai leidžia pašalinti iš narių, kompetentingoms institucijoms sutinkant, ne mažiau kaip prieš 12 mėnesių pranešti apie ketinimą pašalinti investicinę įmonę iš sistemos narių. Sistema ir toliau pagal 2 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą garantuoja investicinės veiklos sandorius, vykdomus šiuo laikotarpiu. Jeigu pasibaigus išpėjimo laikotarpiui investicinė įmonė neįvykdo savo įsipareigojimų, kompensavimo sistema, pakartotinai gavusi kompetentingų institucijų sutikimą, gali pašalinti įmonę iš sistemos narių.

3. Tais atvejais, kai nacionalinė teisė leidžia, o kompetentingos institucijos, išdavusios investicinei įmonei leidimą veiklai, sutinka, iš investuotojų kompensavimo sistemos pašalinta įmonė gali ir toliau teikti investicines paslaugas, jeigu prieš pašalinant ji ėmėsi alternatyvių kompensavimo priemonių, užtikrinančių, kad investuotojams suteikiamos garantijos yra bent jau lygiavertės kompensacijoms toje oficialiai pripažintoje sistemoje ir joms taikomos lygiavertės sąlygos.

4. Jei investicinė įmonė, kurios pašalinimas yra numatytas šio straipsnio 2 dalyje, yra nepajėgi imtis alternatyvių priemonių, kurios atitiktų 3 dalyje nustatytus reikalavimus, kompetentingos institucijos, išdavusios tai įmonei leidimą veiklai, nedelsdamos jį panaikina.

6 straipsnis

Panaikinus investicinės įmonės leidimą veiklai, garantijos pagal 2 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą ir toliau teikiamos dėl investicinės veiklos sandorių, sudarytų iki leidimo veiklai panaikinimo.

7 straipsnis

1. Investuotojų kompensavimo sistemos, įsteigtos ir oficialiai pripažintos valstybėje narėje pagal 2 straipsnio 1 dalį, taip pat teikia kompensacijas investuotojams investicinių įmonių filialuose, įkurtuose kitose valstybėse narėse.

⁽¹⁾ OL L 166, 1991 6 28, p. 77.

Iki 1999 m. gruodžio 31 d. nei numatytos kompensacijos dydis, nei apimtis, nei procentinė dalis negali viršyti atitinkamų maksimalių kompensacijų sistemos dydžių, nustatytų priimančiosios valstybės narės kompensavimo sistemoje jos teritorijoje. Iki to laiko Komisija, remdamasi įgyta patirtimi, parengia ataskaitą, taikydama šią pastraipą ir Direktyvos 94/19/EB 4 straipsnio 1 dalį, ir apsvarsto poreikį toliau taikyti šias nuostatas. Reikalui esant, Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai svarstyti pasiūlymus dėl šių nuostatų galiojimo pratęsimo.

Jeigu kompensacijos dydis ir (arba) apimtis, įskaitant procentinę dalį, nustatyta priimančiosios valstybės narės kompensavimo sistemoje, viršija kompensacijos dydį ir (arba) apimtį, numatytą valstybėje narėje, kurioje investicinei įmonei išduotas leidimas veiklai, priimančioji valstybė narė užtikrina, kad jos teritorijoje būtų oficialiai pripažinta kompensavimo sistema, kurioje filialas gali savanoriškai dalyvauti, kad jo investuotojai turėtų papildomų garantijų dėl investicijų kompensavimo greta tų, kurias jiems suteikia įmonės dalyvavimas savo buveinės valstybės narės investuotojų kompensavimo sistemoje.

Jei filialas prisideda prie tokios sistemos, turėtų būti sistema, apimanti tokias institucijas, kurioms filialas priklauso arba kurias pagal savo pobūdį geriausiai atitinka priimančiojoje valstybėje narėje.

Valstybės narės užtikrina, kad filialams būtų sukurtos objektyvios, bendrai taikomos sąlygos dalyvauti visose investuotojų kompensavimo sistemose. Priėmimas į sistemą priklauso tik nuo atitinkamų filialo nario įsipareigojimų vykdymo, įskaitant visų įnašų ir kitų mokesčių sumokėjimą. Įgyvendindamos šią dalį, valstybės narės vadovaujasi pagrindiniais principais, nurodytais II priede.

2. Jei filialas, pasinaudojęs galimybe savanoriškai pasirinkti kompensavimo sistemą pagal šio straipsnio 1 dalį, nevykdo įsipareigojimų, taikomų kompensavimo sistemos nariams, apie tai informuojamos kompetentingos institucijos, išdavusios leidimą veiklai, kurios, veikdamos kartu su kompensavimo sistema, imasi visų būtinų priemonių, kad užtikrintų, kad filialas vykdytų savo įsipareigojimus.

Jei, nepaisant šių priemonių, filialas nesilaiko šiame straipsnyje nustatytų įsipareigojimų, sistema gali, kompetentingoms institucijoms, išdavusioms leidimą veiklai, sutinkant, po atitinkamo įspėjamojo laikotarpio, ne trumpesnio kaip 12 mėnesių, pašalinti filialą iš sistemos narių. Investicinės veiklos sandoriams, sudarytiems iki pašalinimo dienos, ir toliau taikomos kompensavimo sistemos, kurių nariu savanoriškai buvo filialas, garantijos. Investuotojams turi būti pranešta apie papildomo kompensavimo nutraukimą ir nurodoma, nuo kurios dienos tai įsigalioja.

8 straipsnis

1. Kompensacijos, numatytos 4 straipsnio 1, 3 ir 4 dalyse, taikomos bendrai investuotojo reikalavimų sumai tai pačiai investicinei įmonei pagal šią direktyvą, nepaisant sąskaitų skaičiaus, valiutos ir geografinės padėties Bendrijoje.

Tačiau valstybės narės gali numatyti, kad piniginės lėšos ne valstybės narės valiuta arba ekiu nekompensuojamos arba taikomos mažesnės kompensacijos. Tokia nuostata netaikoma finansinėms priemonėms.

2. Skaičiuojant 4 straipsnio 1, 3 ir 4 dalyse numatytą kompensaciją, atsižvelgiama į kiekvieno investuotojo dalį bendroje investicijoje.

Nesant specialių nuostatų, reikalavimai investuotojams padalijami po lygiai.

Valstybės narės gali numatyti, kad reikalavimai, susiję su bendra investicija, kuria gali disponuoti du ar daugiau asmenų, kaip bendrijos, asociacijos ar panašaus juridinio asmens teisių neturinčio susivienijimo nariai, skaičiuojant 4 straipsnio 1, 3 ir 4 dalyse numatytas kompensacijas gali būti sujungti ir traktuojami kaip vieno investuotojo investicija.

3. Jeigu investuotojas negali neribotai disponuoti turima suma ar vertybiniais popieriais, tai kompensaciją gauna asmuo, turintis neriboto disponavimo teisę, su sąlyga, kad tas asmuo yra žinomas arba gali būti identifikuojamas iki sprendimo ar nutarimo, numatyto 2 straipsnio 2 dalyje, priėmimo dienos.

Jeigu du ar daugiau asmenų turi neriboto disponavimo teisę, skaičiuojant 4 straipsnio 1, 3 ir 4 dalyse numatytą kompensaciją reikia atsižvelgti į kiekvieno asmens galiojančią dalį pagal nuostatas, kurių pagrindu tos sumos ar vertybiniai popieriai yra valdomi.

Ši nuostata netaikoma kolektyvinio investavimo įmonėms.

9 straipsnis

1. Kompensavimo sistema turi imtis tinkamų priemonių informuoti investuotojus apie sprendimus ar nutarimus, priimtus pagal 2 straipsnio 2 dalį ir, jei jiems priklauso kompensacija, kuo greičiau ją išmokėti. Sistema gali nustatyti laikotarpį, per kurį investuotojai privalo pateikti savo reikalavimus. Tas laikotarpis negali būti trumpesnis nei 5 mėnesiai nuo pirmiau minėto sprendimo ar nutarimo priėmimo dienos arba nuo to sprendimo ar nutarimo viešo paskelbimo dienos.

Tačiau kompensavimo sistema negali atsakyti suteikti kompensaciją investuotojui, kuris negalėjo laiku patvirtinti savo teisių į kompensaciją, remdamasi tuo, kad nustatytas laikotarpis pasibaigė.

2. Sistema turi būti pasirengusi apmokėti investuotojų reikalavimus kuo greičiau, vėliausiai per 3 mėnesius nuo teisės į kompensaciją ir reikalavimo dydžio nustatymo momento.

Visiškai išimtinomis sąlygomis ir ypatingais atvejais kompensavimo sistemos gali prašyti kompetentingų institucijų pratęsti šį terminą. Toks pratęsimas negali viršyti 3 mėnesių.

3. Nepaisant šio straipsnio 2 dalyje nurodyto laiko apribojimo, jeigu investuotojas ar bet kuris kitas asmuo, turintis reikalavimą į investiciją arba joje dalyvaujantis, kaltinamas nusižengimu, susijusiu su pinigų plovimu, kaip nustatyta Direktyvos 91/308/EEB 1 straipsnyje, kompensavimo sistema gali sustabdyti bet kokią išmokėjimą ir laukti teismo sprendimo.

10 straipsnis

1. Valstybės narės užtikrina, kad kiekviena investicinė įmonė imtųsi tinkamų priemonių, kad esami ir potencialūs investuotojai gautų reikalingą informaciją apie investuotojų kompensavimo sistemas, kurių narėmis yra investicinė įmonė ir jos filialai Bendrijoje, arba apie alternatyvias priemones, nustatytas 2 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje arba 5 straipsnio 3 dalyje. Investuotojai turi būti informuojami apie kompensavimo sistemų nuostatas arba kitas taikomas alternatyvias priemones, įskaitant apie garantijų dydį ir apimtį, kurią suteikia ta kompensavimo sistema, o taip pat apie kitas valstybių narių nustatytas taisykles pagal 2 straipsnio 3 dalį. Ši informacija turi būti pateikiama lengvai suprantama forma.

Be to, investuotojui pageidaujant, turi būti teikiama informacija apie kompensavimo sąlygas ir formalumus, kuriuos reikia atlikti kompensacijai gauti.

2. Informacija, nurodyta šio straipsnio 1 dalyje, turi būti prieinama tokia forma, kokia nurodyta nacionaliniuose įstatymuose, valstybės narės, kurioje yra filialas, oficialia kalba ar kalbomis.

3. Valstybės narės parengia taisykles, ribojančias informacijos, nurodytos šio straipsnio 1 dalyje, panaudojimą reklamai, kad toks informacijos panaudojimas neigiamai nepaveiktų finansų sistemos stabilumo ir investuotojų pasitikėjimo. Valstybė narė gali leisti reklamoje nurodyti tik kompensavimo sistemą, kuriai priklauso ta investicinė įmonė.

11 straipsnis

1. Kiekviena valstybė narė patikrina, ar investicinės įmonės, kurios buveinė yra už Bendrijos ribų, įkurti filialai numato kompensacijas, lygiavertės nustatytoms šioje direktyvoje. Jeigu tokios kompensacijos nėra numatytos, valstybė narė, laikydamasi Direktyvos 93/22/EEB 5 straipsnio, gali reikalauti, kad investicinės įmonės, kurios buveinė yra už Bendrijos ribų, filialai prisijungtų prie investuotojų kompensavimo sistemų, veikiančių jos teritorijoje.

2. Investicinė įmonė, kurios buveinė yra už Bendrijos ribų, savo įkurtų filialų esamiems ir potencialiems investuotojams turi suteikti visą reikalingą informaciją apie jų investicijas apsaugančias kompensavimo priemones.

3. Informacija, numatyta šio straipsnio 2 dalyje, turi būti pateikiama nacionaliniuose įstatymuose numatytu būdu valstybės narės, kurioje įkurtas filialas, oficialia kalba ar kalbomis ir pateikiama aiškia bei suprantama forma.

12 straipsnis

Nepažeidžiant jokių kitų teisių, kurias jos turi pagal nacionalinius įstatymus, kompensavimo sistemos, išmokančios kompensacijas investuotojams, turi perėmimo teisę tų investuotojų reikalavimų atžvilgiu likvidavimo procesuose tai sumai, kurią jos yra sumokėjusios.

13 straipsnis

Valstybės narės užtikrina, kad investuotojas galėtų pareikšti ieškinį kompensavimo sistemai dėl kompensacijos išmokėjimo.

14 straipsnis

Ne vėliau kaip 1999 m. gruodžio 31 d. Komisija pateikia ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai dėl šios direktyvos taikymo kartu, jeigu reikia, su pasiūlymais ją peržiūrėti.

15 straipsnis

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję ne vėliau kaip 1998 m. rugsėjo 26 d., įgyvendina šią direktyvą. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

Valstybės narės, tvirtindamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Tokios nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

16 straipsnis

Direktyvos 93/22/EEB 12 straipsnis panaikinamas nuo 15 straipsnio 1 dalyje nurodytos dienos.

17 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja jos paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* dieną.

18 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 1997 m. kovo 3 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

J. M. GIL-ROBLES

Tarybos vardu

Pirmininkas

M. DE BOER

I PRIEDAS

4 STRAIPSNIO 2 DALYJE NUMATYTŲ IŠIMČIŲ SĄRAŠAS

1. Profesionalūs ir instituciniai investuotojai, įskaitant:
 - investicines įmones, apibrėžtas Direktyvos 93/22/EEB 1 straipsnio 2 dalyje,
 - kredito įstaigas, apibrėžtas Direktyvos 77/780/EEB 1 straipsnio pirmoje įtraukoje,
 - finansų įstaigas, apibrėžtas Direktyvos 89/646/EEB 1 straipsnio 6 dalyje,
 - draudimo įmones,
 - kolektyvinio investavimo įmones,
 - pensijų fondus.Kiti profesionalūs ir instituciniai investuotojai.
2. Aukščiausios nacionalinės institucijos, Vyriausybės ir centrinės administravimo institucijos.
3. Provincijos, regiono, vietinės ir savivaldybių institucijos.
4. Administracinių tarybų nariai, direktoriai ir asmeniškai atsakantys investicinių įmonių bendrasavininkiai, asmenys, valdantys 5 % ar daugiau tokios įmonės kapitalo, asmenys, pagal įstatymus atsakingi už investicinių įmonių finansinės atskaitomybės dokumentų auditą, bei investuotojai, užimantys panašias pareigas tos pačios grupės kaip ir investicinė įmonė įmonėse.
5. Artimi giminės ir trečiosios šalys, veikiantys investuotojų, nurodytų 4 punkte, sąskaita.
6. Kitos tos pačios įmonių grupės investicinės įmonės.
7. Investuotojai, atsakingi už tam tikrus veiksmus ar kurie pasinaudojo tam tikrais su investicine įmone susijusiais dalykais, kurie sąlygojo įmonės finansinius sunkumus arba kurie prisidėjo prie jos finansinės padėties pablogėjimo.
8. Bendrovės, kurioms dėl jų dydžio neleidžiama sudaryti sutrumpinto balanso pagal 1978 m. liepos 25 d. Ketvirtosios Tarybos direktyvos 78/660/EEB, pagrįstos Sutarties 54 straipsnio 3 dalies g punktu, dėl tam tikrų rūšių bendrovių metinės finansinės atskaitomybės ⁽¹⁾, 11 straipsnį.

(¹) OL L 222, 1978 8 14, p. 11. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 94/8/EB (OL L 82, 1994 3 25, p. 33).

II PRIEDAS

PAGRINDINIAI PRINCIPAI

(kaip nurodyta 7 straipsnio 1 dalies penktojoje pastraipoje)

Jei filialas kreipiasi dėl įstojimo į priimančiosios valstybės narės sistemą papildomam kompensavimui, priimančiosios valstybės narės sistema kartu su buveinės valstybės narės sistema parengia atitinkamas kompensacijų išmokėjimo to filialo investuotojams taisykles ir tvarką. Tiek rengiant šią tvarką, tiek nustatant tokiam filialui taikytinas dalyvavimo sistemoje sąlygas, vadovaujamosi šiais principais (kaip nurodyta 7 straipsnio 1 dalyje):

- a) priimančiosios valstybės narės sistema turi neribotas teises taikyti savo objektyvias, bendrai galiojančias taisykles sistemoje dalyvaujančioms investicinėms įmonėms; ji gali reikalauti suteikti svarbią informaciją bei turi teisę patikrinti tokią informaciją buveinės valstybės narės kompetentingose institucijose;
- b) priimančiosios valstybės narės sistema tenkina reikalavimus dėl papildomo kompensavimo po to, kai buveinės valstybės narės kompetentingos institucijos praneša apie sprendimą, minėtą 2 straipsnio 2 dalyje. Priimančiosios valstybės narės sistema, prieš išmokėdama papildomą kompensaciją, turi neribotą teisę patikrinti, ar investuotojas turi teisę į kompensaciją pagal savo taisykles ir tvarką;
- c) priimančiosios valstybės narės ir buveinės valstybės narės sistemos glaudžiai bendradarbiauja tarpusavyje, siekdamos užtikrinti, kad investuotojai iš karto gautų teisingai apskaičiuotą kompensaciją. Jos susitaria, kaip kompensacijų išmokėjimą abiejų sistemų investuotojams paveiks priešiškiniai, kurie pagal vienos ar kitos sistemos taisykles gali sukurti prielaidas tarpusavio reikalavimų užskaitai;
- d) priimančiosios valstybės narės sistema turi teisę reikalauti iš filialų pagrįstų papildomų kompensacijų, atsižvelgiant į kompensacijas, kurias užtikrina buveinės valstybės narės sistema. Siekdama supaprastinti papildomos kompensacijos apskaičiavimą, priimančiosios valstybės narės sistema gali laikyti, kad jos įsipareigojimai visais atvejais apsiriboja ta kompensacijos dalimi, kuri viršija filialo buveinės valstybės narės sistemos teikiamas garantijas, nepaisant to, ar buveinės valstybė narė iš tikrųjų moka kompensacijas pagal priimančiosios valstybės narės teritorijoje atsiradusius investuotojų reikalavimus.